

Republica Moldova

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 277g/2021

privind excepția de neconstituționalitate a punctului 2
din Hotărârea Guvernului nr. 222 din 3 aprilie 2019
cu privire la trecerea unor bunuri imobile din domeniul public al
statului în domeniul privat al statului, schimbul de bunuri și modificarea
unor anexe ale hotărârilor de Guvern

CHIȘINĂU

22 martie 2022

Curtea Constituțională, judecând în componența:

nei Domnica MANOLE, *Președinte*,
dlui Nicolae ROȘCA,
nei Liuba ȘOVA,
dlui Serghei ȚURCAN,
dlui Vladimir ȚURCAN, *judecători*,
cu participarea nei Cristina Chihai, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată la 16 decembrie 2021,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 22 martie 2022, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a punctului 2 din Hotărârea Guvernului nr. 222 din 3 aprilie 2019 cu privire la trecerea unor bunuri imobile din domeniul public al statului în domeniul privat al statului, schimbul de bunuri și modificarea unor anexe ale hotărârilor de Guvern, ridicată de dna avocat Mariana Barașianț, în interesele nei Elena Moreva, reclamantă în dosarul nr. 2-22692/2020, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de dl judecător Roman Pascari de la Judecătoria Chișinău, sediul Centru, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. La 14 iunie 2017, dna Elena Moreva a cumpărat un bun imobil situat în municipiul Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt nr. 73.

4. Prin Hotărârea nr. 982 din 15 noiembrie 2017, Guvernul a dispus transmiterea unor bunuri imobile proprietate publică a statului amplasate în municipiul Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt nr. 73, din gestiunea Direcției Generale pentru Administrarea Clădirilor a Guvernului Republicii Moldova în gestiunea Procuraturii Generale.

5. Prin punctul 2 din Hotărârea nr. 222 din 3 aprilie 2019, Guvernul a împuternicit Agenția Proprietății Publice să asigure efectuarea schimbului unor bunuri imobile proprietate privată amplasate în municipiul Chișinău, bd Ștefan cel Mare și Sfânt nr. 73. După efectuarea schimbului, acestea au dobândit statutul de bunuri din domeniul privat al statului, fiind transmise în administrarea Procuraturii Generale.

6. La 24 noiembrie 2020, dna Elena Moreva a formulat o cerere de chemare în judecată împotriva Procuraturii Generale și Agenției Proprietății Publice privind apărarea dreptului de proprietate, obligarea semnării contractului de prestări servicii comunale și de reconectare la energia electrică.

7. La 12 iulie 2021, dna avocat Mariana Barașianț a ridicat, în interesele dnei Elena Moreva, excepția de neconstituționalitate a punctului 2 din Hotărârea Guvernului nr. 222 din 3 aprilie 2019.

8. Prin Încheierea din 29 noiembrie 2021, Judecătoria Chișinău, sediul Centru, a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a trimis sesizarea la Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

9. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 46

Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia

„(1) Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului, sunt garantate.

(2) Nimeni nu poate fi expropriat decât pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreaptă și prealabilă despăgubire

[...].”

Articolul 54

Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

„(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.”

10. Prevederile relevante ale Hotărârii Guvernului nr. 222 din 3 aprilie 2019 cu privire la trecerea unor bunuri imobile din domeniul public al statului în domeniul privat al statului, schimbul de bunuri și modificarea unor anexe ale hotărârilor de Guvern sunt următoarele:

„2. Se împuternicește Agenția Proprietății Publice să asigure efectuarea schimbului bunurilor imobile proprietate privată amplasate în mun. Chișinău, bd Ștefan cel Mare și Sfint, 73, cu numerele cadastrale 0100205.007.01.001, 0100205.007.01.003, 0100205.007.01.005, 0100205.007.01.011, 0100205.007.01.014, 0100205.007.01.020, 0100205.007.01.024, 0100205.007.01.025, 0100205.007.01.033 pe bunurile imobile proprietate de stat cu numerele cadastrale 0100423.282, 0100108.971, 0100103.404, 0100212.309, 0100212.310, 0100313.393, 0100414.475, 0100423.029, 0100202.606 și suprafețe din bunurile imobile cu numerele cadastrale 0131212.036, 0100212.238, 0131126.105, 0100214.138, 0122104.378, 0100101.550, 0100515.176, 0100218.241, 0100213.275, 0100401.723, care după formare în scopul efectuării schimbului se determină ca bunuri din domeniul privat al statului, cu transmiterea ulterioară a acestora în administrarea Procuraturii Generale.”

[...]

„4. Agenția Proprietății Publice va institui, prin ordin, Grupul de lucru din reprezentanți ai Ministerului Justiției, Ministerului Economiei și Infrastructurii, Ministerului Finanțelor, Cancelariei de Stat, Agenției Servicii Publice, Procuraturii Generale, Agenției Relații Funciare și Cadastru pentru examinarea și soluționarea revendicărilor proprietarilor bunurilor imobile prevăzute în punctul 2 în cadrul procedurii de schimb, în baza actelor de evaluare.”

„5. Se împuternicește directorul general al Agenției Proprietății Publice să semneze contractele de schimb având ca obiect bunurile imobile indicate în punctul 2 și să asigure înregistrarea dreptului de proprietate al statului asupra bunurilor imobile preluate.”

ÎN DREPT

A. Argumentele autoarei excepției de neconstituționalitate

11. Autoarea excepției susține că punctul 2 din Hotărârea Guvernului nr. 222 din 3 aprilie 2019 stabilește, în esență, exproprierea bunului imobil ce-i aparține cu drept de proprietate privată, însă fără respectarea procedurii stabilite de Legea exproprierii pentru cauză de utilitate publică nr. 488 din 8 iulie 1999. Totuși, în acest caz, Guvernul nu a menționat nicio cauză de utilitate publică. În calitate de proprietar al bunului imobil, autoarea excepției nu poate să-și exercite dreptul de folosință asupra acestui bun.

12. Autoarea excepției menționează că dreptul de proprietate este un drept absolut, exclusiv și perpetuu, fapt care-i oferă proprietarului libertatea oricărei acțiuni sau inacțiuni în legătură cu bunul său. Punctul contestat din Hotărâre îi limitează dreptul autoarei excepției, în calitate de proprietar, de a dispune de bunul său, fiind impusă de către stat obligația de a ceda bunul imobil prin schimbul cu alt bun imobil determinat de stat, fără ca să-și exprime acordul în acest sens.

13. În consecință, autoarea excepției consideră că impunerea schimbului bunului imobil contrar voinței sale, prevăzută de punctul contestat, contravine articolelor 46 și 54 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

14. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

15. Curtea observă că excepția de neconstituționalitate, ridicată de avocatul reclamantei într-un proces pendinte la instanța de drept comun, este formulată de subiectul căruia i s-a conferit acest drept, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție, așa cum a fost interpretat acesta prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

16. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie punctul 2 din Hotărârea Guvernului nr. 222 din 3 aprilie 2019 cu privire la trecerea unor bunuri imobile din domeniul public al statului în domeniul privat al statului, schimbul de bunuri și modificarea unor anexe ale hotărârilor de Guvern.

17. Referitor la competența Curții Constituționale de a examina constituționalitatea prevederii contestate, Curtea reține următoarele.

18. Hotărârea nr. 222 din 3 aprilie 2019 este un act juridic subordonat legii, aprobat de către Guvern, după cum este indicat în preambul, pe baza prevederilor legale (*i.e.* articolul 6 alin. (1) lit. a) și alin. (2) lit. d¹) din Legea

nr. 121 din 4 mai 2007 privind administrarea și deetatizarea proprietății publice). De asemenea, Curtea reține că punctul 2 din această Hotărâre nu prevede reguli de aplicare obligatorii pentru un număr nedeterminat de situații identice. Din contră, acest punct stabilește competența Agenției Proprietății Publice de a asigura efectuarea schimbului bunurilor imobile proprietate privată pe bunuri imobile proprietate de stat, enumerate exhaustiv, și de a le transmite în administrarea Procuraturii Generale.

19. Sub acest aspect, Curtea reține că prevederile punctului 2 din Hotărâre pot fi contestate prin acțiune în contencios administrativ, în conformitate cu prevederile Codului administrativ, adoptat prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018. În acest context, autoarea excepției poate beneficia de o interpretare a caracterului conform sau neconform al prevederii criticate cu dreptul de proprietate și cu procedura de expropriere, așa cum o solicită în sesizare.

20. Așadar, atunci când a observat că există norme legale care le acordă instanțelor de drept comun competența controlului legalității unor acte ale autorităților publice, Curtea și-a declinat competența în favoarea acestora (a se vedea, *mutatis mutandis*, DCC nr. 126 din 28 noiembrie 2019, §§ 25-26; DCC nr. 108 din 29 septembrie 2020, § 25; DCC nr. 21 din 17 februarie 2022, §§ 11-12).

21. Prin urmare, în baza celor menționate *supra*, Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în baza articolelor 135 alin. (1) literele a) și g) și 140 din Constituție, 26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a punctului 2 din Hotărârea Guvernului nr. 222 din 3 aprilie 2019 cu privire la trecerea unor bunuri imobile din domeniul public al statului în domeniul privat al statului, schimbul de bunuri și modificarea unor anexe ale hotărârilor de Guvern, ridicată de dna avocat Mariana Barașianț, în interesele dnei Elena Moreva, reclamantă în dosarul nr. 2-22692/2020, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Domnica MANOLE

Chișinău 22 martie 2022

DCC nr. 35

Dosarul nr. 277g/2021